

## Impressie Generale Synode PKN 17 en 18 november 2023

De vergadering werd geopend op vrijdag met een liturgische viering met avondmaal waarbij het thema was 'One Body, One Spirit, One Hope'. Dit is het thema dat ook gebruikt werd voor de Assemblee van de Lutherse Wereldfederatie (LWF) die van 13 tot en met 19 september plaats vond in Krakau (Polen). Vervolgens werd via een diapresentatie een impressie gegeven van de Assemblee. Scriba De Reuver was hierbij geweest en noemde twee zaken die hij graag wilde doorgeven aan de synode: de participatie door jongeren tijdens de LWF en het belang van muziek bij de vieringen en daar omheen.

### beroepsprofielen

Een belangrijk agendapunt voor deze vergadering was de uitwerking beroepsprofielen door de werkgroep Opleidingen (vz De Kort) en de werkgroep Beroepbaarheid (vz Steenks). Dit naar aanleiding van het synodebesluit in april 2023 om het rapport *Werkers aan het mozaïek van kerkplekken (WMK)* te aanvaarden. Lang werd er gesproken over de *Notitie uitwerking beroepsprofielen*, waarbij met name de keuze van de werkgroepen om zowel voor het beroepsprofiel 'predikant' als 'pastor' een werk- en denkniveau NLQF 7 (masterniveau) te hanteren, veel vragen opriep. Drie moties waren ingediend (vd Wind, v Heijningen, Groenendijk) die alle pleitten voor een werk- en denkniveau 6 voor de HBO-opgeleide kerkelijk werker/pastor. Kerkelijk werkers/pastores die zouden willen doorgroeien naar predikant zouden dit met een aanvullende master-opleiding kunnen doen, waarbij maatwerk middels EVC-toekenning (EVC: eigen verworven competenties) uitgewerkt zou moeten worden. Voorzitter ds. Batenburg koos ervoor om aan het eind van de gedachtewisseling een peiling te houden waarbij de uitkomst was: 11 leden waren voor de Notitie, 20 leden waren voor de motie vd Wind en 24 leden gaven aan nog geen keus te kunnen maken. Het moderamen besloot om de Notitie terug te nemen en in overleg te gaan met genoemde werkgroepen en de andere twee werkgroepen (Rechtspositie en Samenwerking). Om het tempo erin te houden zal er waarschijnlijk in januari of februari 2024 een extra synodevergadering aan dit onderwerp worden besteed.

### antisemitisme

Na de lunch op vrijdag kregen we een inleiding door Eddo Verdoner, Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding (NCAB) naar aanleiding van een onderzoek naar antisemitisme in de Protestantse Kerk, gehouden onder leden van het PKN-panel. Persoonlijk heb ik deze inleiding als zeer indrukwekkend ervaren en dit was ook merkbaar in de synode (terecht dat de scriba dit na afloop memoreerde). Verdoner riep de synode op om 'op te staan tegen antisemitisme' en 'niet te zwijgen'. Sinds de terreurdaden van Hamas op 7 oktober is het aantal antisemitische incidenten in Nederland verachtvoudigd. In de vergadering van zaterdag werd een gezamenlijke boodschap met ruime meerderheid aangenomen waarmee de synode zich schaarde achter de oproep van Verdoner. Zie voor de boodschap <https://protestantsekerk.nl/nieuws/generale-synode-spreekt-zich-uit-tegen-antisemitisme/>

### PThU

Vrijdagnmiddag werden de governance-notitie over de PThU en het tweejaarlijks verslag werkzaamheden Raad van Toezicht PThU behandeld waarbij de voorzitter mr. J.P. Donner een toelichting hierop gaf.

### lichter op pad

Daarna werd de notitie *Lichter op pad*, samen op zoek naar een structuur die past bij een toekomstgerichte kerk, behandeld. In de notitie wordt gesproken over een 'fundamenteel spoor' en een 'experimenteel spoor'. Er waren drie amendementen (Haasnoot 2x, Vrijhof) ingediend. Enerzijds wordt de nood ervaren om snellere stappen te maken naar kleinere colleges en slagvaardig handelen, anderzijds wordt ook gepleit voor zorgvuldigheid en 'beteugelen van de macht bij/door

enkelen'. Dat er op plaatselijk niveau meer moet worden samengewerkt werd breed onderschreven door de synode. De rol van de classis en classispredikant wordt naar verwachting groter kijkend naar de uitdagingen lokaal.

### **als pelgrims onderweg**

Na het diner kwam de bespreking van de notitie 'Als pelgrims onderweg met Joden en Palestijnse christenen' aan de orde. Dit werd gedaan in groepen van 6-7 synodeleden en dat was bij dit onderwerp een goede keuze. In de groep waar ik deel van uitmaakte was het algehele gevoel dat de notitie wel wat diepgang en doordinking miste. Ook de Bijbelse onderbouwing van de beloften voor Israël (Romeinen 9 – 11) ontbrak. Wel werd onderstreept dat het na 7 oktober nog lastiger is om Messias belijdende Joden en Palestijnse christenen om tafel te krijgen. Laten we daarom de voorbede voor Joden en Palestijnen niet vergeten.

### **Evangelisch Luthers**

Zaterdagmorgen begon de vergadering om 09.00 uur met het morgengebed onder leiding van ds. Van de Werff. Daarna was de voortgang van het project 'Duurzaam Luthers' aan de orde dat werd toegelicht door A. Bijl. Synodelid Wöhle (Evangelisch-Luthers) maakte kritische opmerkingen over de beperkte aandacht voor de Lutherse traditie bij de PThU. Duidelijk is wel dat er een groeiend aantal Evangelisch Lutherse gemeenten is waarbij de financiële positie wankel is. Vanuit de synode kwam de oproep om op lokaal en classicaal niveau tot meer samenwerking te komen.

### **naleving kerkordelijke regelgeving**

Daarna kwamen 2 agendapunten van het GCKO aan de orde: 'naleving kerkordelijke regelgeving' en 'kerkordewijzigingen'. Als voorbeelden van het niet-naleven van de kerkorde in bepaalde gevallen werden genoemd: het niet aanstellen van vertrouwenspersonen door plaatselijke gemeenten, het niet aanvragen van een VOG voor ambtsdragere en andere gemeenteleden die meer dan incidenteel omgaan met kwetsbare personen en het niet naleven van de PE-verplichting door predikanten en kerkelijk werkers. Vanuit de synode werden kritische opmerkingen gemaakt over het verlopen van preekconsenten en de onduidelijkheid over de verlenging hiervan. Gaandeweg de discussie bleek mij dat er breed draagvalk is om de PE-verplichting voor predikanten en kerkelijk werkers goed onder de aandacht te brengen en te houden. Ook over het aanstellen van vertrouwenspersonen was weinig discussie, waarbij wel oog moet zijn voor kleine gemeenten die dit niet altijd zelf kunnen regelen (ook hier lijkt samenwerking de beste oplossing). Helaas kregen de kerkordewijzigingen (rol van breed moderamen classis bij visitatierapport) geen unanieme goedkeuring en gaan deze voor consultatie naar de classes en gemeenten.

### **wergroep seksualiteit**

Zaterdagmiddag kwam de rapportage van de werkgroep 'seksualiteit, genderidentiteit, huwelijk en relaties' naar aanleiding van de motie ouderling Molenaar aan de orde. Gezien de gevoeligheid van het onderwerp koos de voorzitter om dit weer in groepen te bespreken. M.i. ook hier een goede keuze. Geconcludeerd werd dat het gesprek over dit onderwerp met elkaar voeren al winst is. De scribe vroeg aan de werkgroep om de input van de bespreking te verwerken en als werkgroep nog één keer bij elkaar te komen voor een eindrapportage.

De preses ds. Batenburg kon om half 5 deze synodevergadering sluiten nadat we het mooie lied 'vervuld van uw zegen' hadden gezongen. Na afloop gaven we de afscheidnemende synodeleden de hand, bedankten hen voor hun inzet en wensten we hun Gods zegen toe.

Afgevaardigde namens de classis Veluwe, ouderling-kerkrentmeester Jan Smit.